

Beroepsgeheim Belgisch Hof geeft Orde hoop

'Het is een mooie opsteker voor ons, want het beroepsgeheim is universeel,' zegt Herbert Cotterell, portefeuillehouder tuchtrecht in de Algemene Raad van de Nederlandse Orde van Advocaten over het arrest dat het Grondwettelijk Hof van België eind januari wees.*
'Misschien moet de Orde een proefproces entameren.'

Illustratie: Dinitry de Bruin

.....
Lex van Almelo
Journalist

.....
De Nederlandstalige en de Frans/Duitstalige balies in België hebben succes gehad met hun strijd tegen de wet, waarmee de Europese witwasregelingen zijn geïmplementeerd. Op 23 januari bepaalde het Grondwettelijk Hof dat de Belgische wetgeving alleen overeenstemt met het Europese mensenrechtenverdrag EVRM als de activiteiten die onder het beroepsgeheim vallen ruim worden uitgelegd. Volgens het Hof moet het beroepsgeheim ook gelden als advocaten cliënten 'buiten elk rechtsgeding' adviseren over de staat van de wetgeving die van toepassing is op hun

.....
* <http://www.const-court.be/public/n/2008/2008-010n.pdf>

.....
persoonlijke situatie of op de activiteiten die zij beogen dan wel over de manier waarop zij die activiteiten kunnen uitvoeren binnen het wettelijk kader. Dergelijk advies heeft volgens het Grondwettelijk Hof namelijk altijd het doel om een rechtsgeding over die activiteiten te voorkomen.

Nederland strenger
Nederlandse advocaten hebben geen meldplicht bij 'werkzaamheden die verband houden met de bepaling van de rechtspositie van een cliënt, diens vertegenwoordiging in rechte, het geven van een advies voor, tijdens en na een rechtsgeding of het geven van advies over het instellen of vermijden van een rechtsgeding' (brochure ministerie van Financiën). De Nederlandse meldingsplicht geldt vooral voor fiscaal en financieel-economisch advies

bij vastgoedtransacties, fusies en overnames van bedrijven, vermogensbeheer, het oprichten en beheren van rechtspersonen, fiscale werkzaamheden en 'het optreden in naam en voor rekening van een cliënt bij enigerlei financiële of onroerende zaaktransactie' (volgens dezelfde brochure).

Volgens Folkert Winkel, directeur van het Bureau Financieel Toezicht dat de naleving van de meldingsplicht controleert, is de Nederlandse wetgeving iets strenger.

Herbert Cotterell vindt de uitspraak van het Belgische Hof 'een zetje in de goede richting'. Zijn enthousiasme voor het Belgische arrest komt vooral voort uit de uitleg die het Grondwettelijk Hof geeft aan de uitspraak die het Europese Hof van Justitie vorig jaar deed over de Europese witwasrichtlijn (Zaak C-305/05). Het Europese Hof zei dat de Richtlijn

Het is
gezegd

.....
Dat komt omdat het Openbaar Ministerie bang is beschuldigd te worden van politieke vervolging. Het zijn lafbekken. Gerard Spong besloot studenten bij te staan in de zaak tegen Geert Wilders, tijdens NOVA College Tour, 23 januari 2008.

(...) tijdens het proces was ik zeven kilo afgevallen (...) Maar het is effectiever dan Sonja Bakkeren hoor, zo'n zaak. Je kunt beter Willem Holleederen. Advocaat Jan-Hein Kuijpers, raadsman van Holleeder, *Carp*, januari.

Verder is een probleem dat je eigenlijk in beroep gaat tegen de overheid, bij de belangrijkste adviseur van de overheid.

Tom Barkhuysen, advocaat en hoogleraar staats- en bestuursrecht, over de Raad van State in *Intermediair*, 1 februari 2008.

Hij heeft bitter weinig bekend. Wat ik heb gezien is niet veel meer dan het verhaal van een meisje dat tijdens het vingeren is overleden, waarna Joran als een soort freelance begrafenisondernemer optrad. Gerard Spong, *de Volkskrant*, 5 februari.

Column

Harry Veenendaal

De eerste Nederlander die in Uruzgan om het leven kwam was een jurist. Luitenant-kolonel Jan van Twist, Hoofd Sectie Operationeel Recht bij de Stafgroep Juridische Zaken bij de Koninklijke Luchtmacht. Wat moeten juristen in vredesnaam in Uruzgan, was mijn eerste gedachte. Naïef van mij. Juristen vervullen namelijk een prominente taak. Sterker nog, er bestaat zelfs een juristekort, geleet op de recente personeelsadvertenties van Defensie in de *Mr.* en het *NJB*.

Juristen in Uruzgan adviseren bevelhebbers tijdens gevechtshandelingen. Zij geven antwoord op de vraag in hoeverre de inzet van een door een Pantserhouwitsers afgeschoten brisantgranaat volkenrechtelijk meer geoorloofd is dan een *search & destroy*-actie van het Korps Mariniers. Een letterlijke invulling van het begrip 'Law in action', zullen we maar denken.

Daarnaast zijn in Uruzgan juristen actief die, ver buiten de loopgraven, adviseren over het Afghaanse rechtsherstel. Daar ontmoeten we een oude bekende: Gijs Scholtens. Vermaard (gepensioneerd) arbeidsrechtadvocaat bij Nauta en schrijver van het boek *Sun Tzu voor advocaten*. In de rang van luitenant-kolonel, met een fraai bijbehorend uniform én wapen, adviseert Scholtens de laatste tijd de lokale autoriteiten in Uruzgan omtrent rechtsherstelvraagstukken. [Zie ook verderop in dit blad, red.] Als een heuse Shackleton meldt Scholtens op zijn weblog dat hij bij zijn werkzaamheden veel heeft gehad aan de wijze lessen van Sun Tzu. Opmerkelijk.

Sun Tzu staat namelijk boordevol open deuren, is tijdens bij een proces van rechtsherstel niet toepasbaar en wordt om die reden niet meer op de KMA gedoceerd. In ieder geval heeft Sun Tzu Scholtens weinig geleerd over de problematiek van *Siegersjustiz*.

Het is namelijk algemeen bekend dat een rechtssysteem dat van 'boven' wordt gearachuteerd of onder 'begeleiding' van de internationale gemeenschap tot stand komt, mislukt wanneer het overgrote deel van de lokale bevolking dit systeem niet accepteert. En afgezien van deze op zichzelf al enorme drempel en daargelaten de complexiteit van het sharierecht en het lokale gewoonterecht, is het op zijn minst gezegd onhandig om in een fraai militair uniform van de 'bezettingsmacht' dit doel trachten te realiseren.

Scholtens is geen uitzondering. Laatst hoorde ik in het Utrechtse café Broers twee advocaten mijmeren om naar Uruzgan te gaan. Met alle respect, Defensie heeft weinig behoefte aan advocatuurlijke avonturiers die een tijdelijke 'militairjuridische' carrière willen vervullen. Defensie zoekt juristen – althans volgens de personeelsadvertenties in de *Mr.* en het *NJB* – die met hun voeten in de spreekwoordelijke modder staan. En belangrijk: die de vereiste fitheidstest kunnen doorstaan. En daar zit het probleem. Oud-minister van Defensie Henk Kamp zei eens dat weinig juristen fysiek in staat om zich te kwalificeren voor langdurige operationele dienst in Uruzgan.

Tip daarom voor Scholtens: met het oog op Uruzgan heeft een boek *Sonja Bakker voor advocaten* waarschijnlijk meer nut dan de lessen van Sun Tzu.

niet indruist tegen het EVRM. Ook al had advocaat-generaal Maduro gezegd dat dit wel zo was.

Cotterell: 'Het Grondwettelijk Hof legt de Richtlijn nu zo uit dat advocaten ook niet verplicht zijn te melden als zij adviseren buiten een rechts-geding.'

Volgens voorzitter Frans van Velsen van de BOA, de vereniging van eenpitters, komt deze interpretatie erop neer dat het beroepsgeheim van de advocaat in volle omvang wordt gerespecteerd. 'Alleen wanneer je als advocaat bij de advisering de wet overtreedt, heb je geen beroepsgeheim. Dat is in Nederland altijd zo geweest, maar onder het mom van veiligheid teruggedraaid om zwart geld en fiscale fraude te bestrijden.'

Proefprocedure

Volgens de Belgische wetge-

ving kunnen advocaten die de informatie- en samenwerkingsplicht niet naleven een boete krijgen van maximaal 1,25 miljoen euro. Het constitutionele hof van België heeft er moeite mee dat het niet duidelijk is wanneer de wet nu wel en niet wordt overtreden en wat dus wel en niet onder het beroepsgeheim valt.

Hoewel de Europese witwaswetgeving overeenstemt met het EVRM kan de wetgeving van een lidstaat daar dus tegen indruisen. In Nederland is het aan de Hoge Raad om te beoordelen of de regels het recht op een eerlijk proces en de vertrouwelijke communicatie van advocaat en rechtzoekende voldoende respecteren. Volgens Herbert Cotterell zou de Nederlandse Orde 'kunnen overwegen om ergens een proefproces te entameren'.

Indexering griffierechten met 1,1%

Per 1 februari 2008 zijn de meeste griffierechten in civiele en bestuursrechtelijke zaken verhoogd met 1,1%.

Door deze indexering bedraagt per 1 februari 2008 het vastrecht voor de verschenen gedaagde in kort geding € 254 (art. 4 WTBZ). Dat is onder meer van belang in verband met de aanzegging in een kortgedingdagvaarding (art. 112 Rv).

(advertenties)

Vandaag leren, morgen toepassen

Onze cursussen zijn gericht op de praktijk en gebaseerd op de wetenschap. Zo haalt u maximaal rendement uit uw opleiding. **Met CPO bent u zeker van uw zaak.**

Kijk voor ons cursusaanbod bij het katern **Orde** elders in dit blad

CPO is onderdeel van de Radboud Universiteit Nijmegen

Juridisch Onderwijs voor Professionals